

Sygnatura akt VIII Ns 69/16

Wrocław, dnia 7 listopada 2016 r.

POSTANOWIENIE

Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Śródmieścia we Wrocławiu VIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Anna Martyniec

Protokolant Anna Hrydziuszko

po rozpoznaniu w dniu 7 listopada 2016 r. we Wrocławiu sprawy

z wniosku M. K.

przy udziale B. G., S. D.

o stwierdzenie nabycia spadku

postanawia:

stwierdzić, że spadek po I. K. zmarłej dnia 24 września 2013 r. we W., ostatnio zamieszkałej we W. przy ul. (...) na podstawie ustawy nabyły córki: S. D. i B. G. po 1/2 części wprost.

Sygn. akt VIII Ns 69/16

UZASADNIENIE

W dniu 15 stycznia 2016 r. wnioskodawca M. K. złożył wniosek o stwierdzenie nabycia spadku po swojej żonie I. K. zmarłej dnia 24 września 2013 r. we W.. Wnosił w nim o stwierdzenie, że spadek po I. K. na podstawie ustawy nabył on oraz jej dwie córki - B. G. i S. D. - wprost, każde po 1/3. W uzasadnieniu wniosku wskazał, że poza wskazanymi jako uczestniczki postępowania, spadkodawczyni nie miała innych dzieci. Podniósł także, że nie posiada informacji w przedmiocie składania oświadczeń co do przyjęcia lub odrzucenia spadku, ani o testamencie sporządzonym przez spadkodawczynię.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka B. G. wniosła o stwierdzenie, że spadek po zmarłej w dniu 24 września 2013 r. I. K. nabyły na podstawie ustawy uczestniczki B. G. i S. D. po 1/2 części każda. Uczestniczka wskazała, że jej matka w dniu 13 stycznia 2012 r. zawarła umowę o ustanowienie rozdzielności majątkowej małżeńskiej pomiędzy nią a wnioskodawcą, a ponadto w dniu 6 lutego 2012 r. zawarła z nim w formie aktu notarialnego umowę o zrzeczenie się dziedziczenia.

Na rozprawie w dniu 30 maja 2016 r. uczestniczka S. D. przychyliła się do stanowiska uczestniczki B. G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

I. K. była dwukrotnie zamężna. W chwili śmierci spadkodawczyni pozostawała w związku małżeńskim z wnioskodawcą. Ze związku małżeńskiego ze spadkodawcą nie miała dzieci, natomiast z pierwszego związku małżeńskiego miała dwie córki - uczestniczki postępowania: B. G. oraz S. D..

(dowód: - odpis skrócony aktu małżeństwa nr (...) I. K. i M. K.- k. 6;

- odpis skrócony aktu urodzenia nr (...)S. D. - k. 57;

- odpis skrócony aktu małżeństwa nr (...)S. D. - k. 36;
- odpis skrócony aktu urodzenia nr (...)B. G. – k. 52;
- odpis skrócony aktu małżeństwa nr (...) B. G. – k. 36;
- zapewnienie spadkowe uczestniczki B. G. – protokół z rozprawy w dniu 29 sierpnia 2016 r. – k. 53- 55;
- zapewnienie spadkowe uczestniczki S. D. – protokół z rozprawy w dniu 29 sierpnia 2016 r. – k. 53- 55).

Pomiędzy spadkodawczynią a wnioskodawcą na mocy umowy sporządzonej w formie aktu notarialnego obowiązywał ustrój małżeńskiej rozdzielności majątkowej.

(dowód: - wypis z aktu notarialnego z dnia 13 stycznia 2012 r. ((...)) – k. 36;

- pismo notariusz H. G. z dnia 23 czerwca 2016 r. – k. 47).

W dniu 6 lutego 2012 r spadkodawczyni zawarła z M. K. w Kancelarii Notarialnej we W. przy pl. (...) przed notariuszem H. G. umowę zrzeczenia się dziedziczenia ((...)), w której M. K. zgodnie z art. 1048 k.c. zrzekł się dziedziczenia po spadkodawczyni, a ona zrzeczenie to przyjęła.

(dowód: - wypis z aktu notarialnego z dnia 6 lutego 2012 r. ((...)) – umowa zrzeczenia się dziedziczenia – k. 36;

- pismo notariusz H. G. z dnia 23 czerwca 2016 r. – k. 47).

I. K. zmarła w dniu 24 września 2013 r. we W..

(dowód: - odpis skrócony aktu zgonu nr (...)– k. 6).

Po spadkodawczyni I. K. nie toczyło się inne postępowanie spadkowe. Spadek nie został przez nikogo przyjęty ani też odrzucony. Nie toczyło się postępowanie w przedmiocie uznania za niegodnego dziedziczenia po I. K.. Spadkodawczyni nie sporządziła testamentu.

(dowód: - zapewnienie spadkowe uczestniczki B. G. – protokół z rozprawy w dniu 29 sierpnia 2016 r. – k. 53- 55;

- zapewnienie spadkowe uczestniczki S. D. – protokół z rozprawy w dniu 29 sierpnia 2016 r. – k. 53- 55).

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią przepisu art. 926 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu (§ 1). Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób, które powołał, nie chce lub nie może być spadkobiercą (§ 2). Sąd spadku bada z urzędu, kto jest spadkobiercą. W szczególności bada, czy spadkobierca pozostawił testament, oraz wzywa do złożenia testamentu osobę, co do której będzie uprawdopodobnione, że testament u niej się znajduje (670 k.p.c.).

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Na podstawie powyższego powołani do odziedziczenia byliby: wnioskodawca M. K. – mąż spadkodawczyni, córka spadkodawczyni – S. D. oraz druga córka spadkodawczyni - B. G.. Udział w masie spadkowej każdej z tych osób wyniósłby 1/3. Zgodnie z powyższym było zresztą żądanie wniosku o stwierdzenie nabycia spadku wywiedzionego przez M. K.. Uczestniczki, będące córkami spadkodawczyni, wносиły z kolei o stwierdzenie, że spadek po zmarłej I. K. nabyły obie na podstawie ustawy po 1/2 części wprost. Argumentując wyrażone przez siebie stanowisko uczestniczki

wskazały, że wprawdzie spadkodawczyni w chwili śmierci pozostawała w związku małżeńskim z wnioskodawcą, lecz w dniu 6 lutego 2012 r. zawarła z nim w formie aktu notarialnego umowę o zrzeczeniu się dziedziczenia.

Stosownie do przepisu art. 1048 k.c. spadkobierca ustawowy może przez umowę z przyszłym spadkodawcą zrzec się dziedziczenia po nim; umowa taka powinna być zawarta w formie aktu notarialnego. Z kolei art. 1049 § 2 k.c. stanowi, iż zrzekający się oraz jego zstępni, których obejmuje zrzeczenie się dziedziczenia, zostają wyłączeni od dziedziczenia, tak jakby nie dożyli otwarcia spadku. Zgodnie zaś z brzmieniem przepisu art. 927 § 1 k.c. nie może być spadkobiercą osoba fizyczna, która nie żyła w chwili otwarcia spadku. W sytuacji jaka wystąpiła w niniejszej sprawie, tj. że wnioskodawca zawarł ze spadkodawczynią umowę zrzeczenia się dziedziczenia w przepisanej formie, tj. w formie aktu notarialnego – stosownie do przytoczonych przepisów został on wyłączony od dziedziczenia.

Natomiast według przepisu art. 1050 k.c. zrzeczenie się dziedziczenia może być uchylone przez umowę między tym, kto zrzekł się dziedziczenia, a tym, po kim się dziedziczenia zrzeczono. Umowa powinna być zawarta w formie aktu notarialnego. Wnioskodawca nie wskazywał, ani nie przedłożył na tę okoliczność żadnego dokumentu, na podstawie którego można było stwierdzić, że skutki umowy o zrzeczenie się dziedziczenia zostały wobec niego uchylone.

Zgodnie z kolei z treścią art. 1012 k.c. spadkobierca może przyjąć spadek bez ograniczenia odpowiedzialności za długi (przyjęcie proste), bądź przyjąć spadek z ograniczeniem tej odpowiedzialności (przyjęcie z dobrodziejstwem inwentarza), bądź też spadek odrzucić. Oświadczenie o przyjęciu bądź odrzuceniu spadku może być złożone w ciągu sześciu miesięcy od dnia, w którym spadkobierca dowiedział się o tytule swego powołania (art. 1015 § 1 k.c.). Brak oświadczenia spadkobiercy w powyższym terminie jest jednoznaczny z prostym przyjęciem spadku. Jednakże gdy spadkobiercą jest osoba nie mająca pełnej zdolności do czynności prawnych albo osoba, co do której istnieje podstawa do jej całkowitego ubezwłasnowolnienia, albo osoba prawna, brak oświadczenia spadkobiercy w terminie jest jednoznaczny z przyjęciem spadku z dobrodziejstwem inwentarza (art. 1015 § 2 k.c.).

Ze złożonych zapewnień spadkowych wynikało, iż uczestniczki postępowania nie składały oświadczeń spadkowych. Mając zaś na uwadze, że w chwili otwarcia spadku były one osobami posiadającymi pełną zdolność do czynności prawnych a przy tym brak było podstaw do ich całkowitego ubezwłasnowolnienia, uznać należało, iż spadkobiercy przyjęli spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

W tym stanie rzeczy, mając na uwadze przytoczone powyżej przepisy, należało orzec jak w sentencji postanowienia.